Vastaus Valtuustoaloite joukkoliikenneyhteyksien parantamiseksi Vihdissä

Elinvoimalautakunta 8.9.2026 § 39

Valtuustoaloitteessa esitetään suorien joukkoliikenneyhteyksien lisäämistä Helsinki-Vantaan lentoasemalle ja Espoon sairaalaan linjoille 375 ja 275 sekä ilta- ja viikonloppuyhteyksien lisäämistä linjoille. Aloitteessa tuodaan esiin nykyisten yhteyksien vaihtoihin liittyvä epävarmuus, matka-aikojen pituus sekä tarve sujuvammille ja kohdennetummille yhteyksille.

Leppävaaran ja Myyrmäen liityntälinjat

Nummela–Myyrmäki ja Nummela–Leppävaara -liityntälinjoilla on mahdollistettu ensisijaisesti nopeat työmatkayhteydet liityntäpisteisiin pääkaupunkiseudulle aamun ja iltapäivän ruuhka-aikaan tunnin vuorovälillä. Nykyiset linjat ovat aikataulullisesti tiukkoja kokonaisuuksia, joissa autokierrot on optimoitu siten, ettei kierroissa ole käytettävissä olevaa tyhjää aikaa reittien pidentämiseen.

Myyrmäki-linja liikennöi päivittäin viisi vuoroa Myyrmäelle ja neljä vuoroa Vihtiin. Linja palvelee osittain myös Otalammen koululaisten kulkutarpeita. Linjan palvelutaso perustuu kahden auton kierroslogiikkaan, jossa täysi kierros Vihti kk – Otalampi – Myyrmäki – Vihti kk kestää noin 115 minuuttia. Kahdella autolla tämä tuottaa 60 minuutin vuorovälin. Linjan 375 jatkaminen Nummelasta alkaen Vihdin ja Myyrmäen kautta Helsinki-Vantaan lentoasemalle pidentäisi kierrosta noin 50 minuuttia suuntaansa. Tunnin vuorovälin säilyttäminen kierrosajan pidentyessä edellyttäisi lisökalustoa linjalle, joka kasvattaisi kustannuksia merkittävästi. Tammi-toukokuun 2026 aikana linjalla on tehty keskimäärin 889 matkaa/kuukausi ja kesäkuukausina keskimäärin 334 matkaa/kuukausi. Linjan kustannus oli Vihdille vuodelta 2025 lipputulojen jälkeen 173 000 euroa.

Leppävaara-linja toimii Myyrmäki linjan tapaan kahden auton kierrolla ja vuoroja liikennöidään 10 päivässä suuntaansa. Espoon sairaalan kierto linjalla pidentäisi kierrosta arviolta 15 minuuttia suuntaansa. Nykyinen kierrosaika on noin 105 minuuttia, mikä mahdollistaa ruuhka-aikaan tunnin vuorovälin kahdella autolla. Espoon sairaalan kautta ajaminen pidentäisi kierrosaikaa arviolta noin 30 minuuttia, joka ei mahdu enää kahden auton tuntivuorokiertoon. Leppävaaran linjalla on tehty tammi-toukokuussa kesimäärin 4874 matkaa/kuukausi ja kesäkuukausina 2493 matkaa/kuukausi. Linjan kustannus oli kunnalle 253 000 euroa vuodelta 2025.

Espoon sairaalalle johtava 110-tie on ruuhkaherkkä erityisesti iltapäivisin, ja liittymäjärjestelyt voivat aiheuttaa huomattavaa vaihtelua ajoaikoihin. Kierto lisäisi aikatauluriskejä ja heikentäisi vuorojen luotettavuutta. Kokonaisuutena reitin muutos 110-tielle parantaisi sairaalan saavutettavuutta, mutta kasvattaisi kierrosaikaa, lisäisi ruuhkaepävarmuutta ja harventaisi vuoroväliä heikentäen nykyistä

palvelutarjontaa. Mikäli nykyinen vuoroväli haluttaisiin säilyttää, tarkoittaisi se yhden linja-auton lisäystarvetta autokiertoon.

Suorien yhteyksien toteuttamiskelpoisuutta arvioitaessa on tärkeää tarkastella matkustajapotentiaalia, kustannuksia ja linjaston tarkoituksenmukaisuutta. Kunnalla ei ole käytettävissä tietoa siitä, kuinka paljon vihtiläiset käyttävät vaihdollisia yhteyksiä HSL-alueen sisällä lentoasemalle tai Espoon sairaalaan. Espoon sairaala on merkittävä alueellinen palvelukeskittymä, mutta sen matkustajavirrat ovat hajautuneita: potilaat, omaiset ja henkilökunta matkustavat eri suunnista eri aikoina, eikä yksittäinen seutulinja tuottaisi suuria, säännöllisiä matkustajamääriä. Kaikkien kävijöiden terveydentila ei mahdollista joukkoliikenteen käyttöä, ja joukkoliikennettä käyttävillä on Lommilasta tiheä vaihdollinen yhteys sairaalalle.

Vihdistä ja Nummelasta Helsinkiin suuntautuvalla laajalla vuorotarjonnalla (280, 285, 275) on mahdollista kulkea Espoon sairaalalle Lommilassa tapahtuvan vaihdon kautta. Lommilan HSL-pysäkille (Espoontie) on moottoritien pysäkiltä n. 200 metrin matka. HSL linjoja kulkee sairaalalle 5–10 minuutin välein ja matka-aika sairaalan pysäkille on n. 3–5 minuuttia.

Lentoasema puolestaan on valtakunnallinen solmupiste, mutta matkustajavirrat ovat hajautuneita ja lentoaseman yhteyksiä palvelee jo useita runkolinjoja sekä junayhteys, jolloin kauempaa tulevien liityntämatkojen rooli korostuu enemmän kuin suoran bussilinjan. Myyrmäen asemalta kulkee junayhteys lentoasemalle 10-15 minuutin välein ja matka-aika on noin 15 minuuttia. Linja-auton realistinen matka-aika Myyrmäen asemalta Kehä III:n kautta lentoasemalle on ruuhka-aikaan noin 25–35 minuuttia, joten suora bussiyhteys ei toisi juurikaan ajallista säästöä verrattuna vaihdolliseen junayhteyteen.

Suorien yhteyksien toteuttamiskelpoisuuden arviointi

Joukkoliikenteen suunnittelussa suorat yhteydet ovat perusteltuja vain, jos kohteiden kysyntä on riittävän suurta ja säännöllistä suhteessa lisämatkaan, kustannuksiin ja kierrosaikojen venymiseen. Reittimuutosten toteuttaminen nykyisellä palvelutasolla toisi huomattavaa kustannusnousua suhteessa oletettaviin matkustajamääriin.

Matkustajapotentiaalin ollessa hajanainen ja rajallinen, suora yhteys voi heikentää koko linjan palvelutasoa pidentämällä kierroksia ja lisäämällä kalustotarvetta ilman, että saavutettu hyöty vastaa kustannuksia. Suunnittelun kannalta olennaista on, tuottaako suora yhteys merkittävää lisäarvoa koko linjan käyttäjille vai syntyykö tilanne, jossa pieni kohde ohjaa kohtuuttomasti koko linjan rakennetta.

Vihdissä joukkoliikenteen toimivaltaisena viranomaisena toimiva Traficom ei näe ehdotetuille suorille yhteyksille liikenteellistä tarvetta, sillä yhteydet toteutuvat jo nykyisellään vaihdollisina. Suorat yhteydet hyödyttäisivät vain pientä matkustajaryhmää, ja esimerkiksi linjan 275 osalta muutos heikentäisi nykyisten käyttäjien palvelutasoa. Lisäksi muutokset

kasvattaisivat kustannuksia merkittävästi. Mikäli kohteittain tarvittaisiin kaksi autoa, kokonaisvaikutus lähestyisi jo sopimuksen 50 % muutosrajaa. Lisäauton vuosikustannusarvio linjoille on n. 130 000–160 000 euroa/auto. Koska matkustajapotentiaali on pieni ja lipputulot jäävät vähäisiksi, muutoksen kustannustehokkuus olisi heikko.

Joukkoliikenteen kustannuksiin on edellytetty kunnassa säästötavoitteita vuodelle 2027. Leppävaaran- ja Myyrmäki linjan reitin pidentäminen sekä Ilta- ja viikonloppuyhteyksien lisääminen toisi huomattavia lisäkustannuksia nykyisellä palvelutasolla. Suorat yhteydet pääkaupunkiseudulle toteutuvat Traficomin palvelutasotavoitteiden mukaisesti yhteysväleillä, joilla on suurin käyttäjäpotentiaali.

Toimivalta — Hallintosääntö 26§, §142

Valmistelija — Kaisa Suonperä kaisa.suonpera(at)vihti.fi, p.044-4675233

Esittelijä — Elinvoimajohtaja Mika Herpiö

Ehdotus — Elinvoimalautakunta merkitsee edellä esitetyn selvityksen tiedoksi ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se
1. merkitsee edellä esitetyn selvityksen tiedoksi ja
2. toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely — Lautakunta kävi keskustelun ja päätti yksimielisesti jäsen Väyrysen esityksestä lisätä päätökseen seuraavan tekstin:
Elinvoimalautakunta esittää lisäksi, että Traficom joukkoliikenteen järjestämissopimusta uusittaessa tutkitaan mahdollisuuksia Espoon sairaalan kautta kulkevaan linjaan.

Päätös — Elinvoimalautakunta merkitsi edellä esitetyn selvityksen tiedoksi ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se
1. merkitsee edellä esitetyn selvityksen tiedoksi ja
2. toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Elinvoimalautakunta esittää lisäksi, että Traficom joukkoliikenteen järjestämissopimusta uusittaessa tutkitaan mahdollisuuksia Espoon sairaalan kautta kulkevaan linjaan.

Tiedoksi

Kunnanhallitus 5.10.2026 § 207

Toimivalta — Hallintosääntö § 23 ja § 79

Valmistelija — Kaisa Suonperä etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 4675233

Esittelijä	Kunnanjohtaja Erkki Eerola
Ehdotus	Kunnanhallitus merkitsee edellä esitetyn selvityksen tiedoksi ja esittää edelleen kunnanvaltuustolle, että se; 1. merkitsee edellä esitetyn selvityksen tiedoksi ja; 2. toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi
Päätös	Kunnanhallitus merkitsi edellä esitetyn selvityksen tiedoksi ja esitti edelleen kunnanvaltuustolle, että se; 1. merkitsee edellä esitetyn selvityksen tiedoksi ja; 2. toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi
Tiedoksi	

Kunnanvaltuusto 16.11.2026
164/08.01.00/2026

Ehdotus	Kunnanvaltuusto 1. merkitsee edellä esitetyn selvityksen tiedoksi ja; 2. toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.
Päätös	
Tiedoksi	Aloitteen tekijä